

XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ

Bakı, Bərdə, Gəncə, Ağcabədi, Lənkəran, Quba və Qəbələ şəhərlərində mərkəzi küçələrdən biri Səməd bəy Mehmandarovun adını daşıyır.

Bakıda Səməd bəy Mehmandarovun adını daşıyan küçə və park

**Səməd bəy Mehmandarovun 1918–1931-ci illərdə yaşadığı Bakının
İstiqlaliyyət küçəsindəki evin divarındakı xatirə lövhəsi**

**Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin bir tankerinə General
Mehmandarovun adı verilmişdir**

"General Mehmandarov" gəmisi 1982-ci ildə inşa edilmiş, neft və neft məhsullarının daşınması üçün nəzərdə tutulmuş bir tanker gəmisi (Oil Products Tanker) idi. Gəmi adını Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin hərbi naziri, görkəmli hərbi xadim general Səməd bəy Mehmandarovun şərəfinə almışdır.

Şuşada Mehmandarovların malikanə kompleksi

Şuşa şəhərində yerləşən Mehmandarovların malikanə kompleksi Heydər Əliyev Fondu tərəfindən bərpa olunub.

Kompleks Mehmandarov nəslinin nümayəndələri tərəfindən XVIII əsrdə inşa olunub. Yaşayış kompleksinə böyük yaşayış binası, kiçik yaşayış binası, ailə məscidi və bulaq daxildir.

2021-ci ilin oktyabr ayından etibarən kompleksdə, ərazidəki ailə məscidi və bulaqda təmir-bərpa işləri aparılıb, bulağın damı əvvəlki vəziyyətinə gətirilib.

Kompleksə daxil olan evin və məscidin binalarının dam örtükləri yenilənib, tavanlar bərpa edilib. Malikanə kompleksinin dağılmış divarı bərpa olunub, zədəli divarda bərkitmə işləri aparılıb. Evin döşəmə daşlarının dağılmış yerləri, pilləkəni yenidən qurulub, divar və tavanlardakı rəsmlər eskiz layihələri üzrə bərpa edilib. Məscidin "Güldəstə"si restavrasiya olunub.

Yaşayış evinin həyatında XX əsrin əvvəllərinə aid tarixi fayton da dövrünün texnologiyalarına uyğun bərpa edilib.

Görülmüş işlərdən sonra malikanə kompleksində muzey ekspozisiyası qurulub. "Qarabağ zadəganının evi" mövzusunda ekspozisiya tərtib edilərkən XIX əsrin sonu – XX əsrin əvvəllərində Qarabağ zadəganının evinin interyeri, ziyalı şəxsin həyat tərzinin xüsusiyyətləri əsas götürülüb.

Malikanədəki otaqları milli əşyalarla yanaşı, avropasayağı məişət əşyaları da bəzəyir. Otaqlar dövrün eksponatları ilə XIX əsrin sonu – XX əsrin əvvəllərinə aid interyer qaydalarına uyğun tərtib edilib. Burada ziyarətçi özünü XIX əsrin sonu - XX əsrin əvvəllərində yaşamış azərbaycanlı zadəganının evindəki kimi hiss etmiş olur.

Ekspozisiyanın tərtibatı zamanı 150-dən çox antiq əşyadan istifadə edilib.

- ✚ Lənkəran şəhərlərində Səməd bəy Mehmandarov adına parklar açılmışdır.

- ✚ Mehmandarovun Vladıqafqazın Vorontsovskaya küçəsində (indiki Butırina küçəsi) yaşadığı çar ordusunun polkovniki İrəbəy Axundovun (yazıçı və dramaturq Mirzə Fətəli Axundovun qohumu) malikanəsinin fasadında onun şərəfinə xatirə lövhəsi vurulub.
- ✚ Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Səməd bəy Mehmandarovun 160 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.
- ✚ Səməd bəy Mehmandarov Aleksandr Stepanovun "Port-Artur" və "Zvonarev ailəsi" romanlarının əsas qəhrəmanlarından biridir.